

Alles wat je altijd al
wilde weten over

BLOEMBOLLEN

Het wie, wat, waar en waarom...

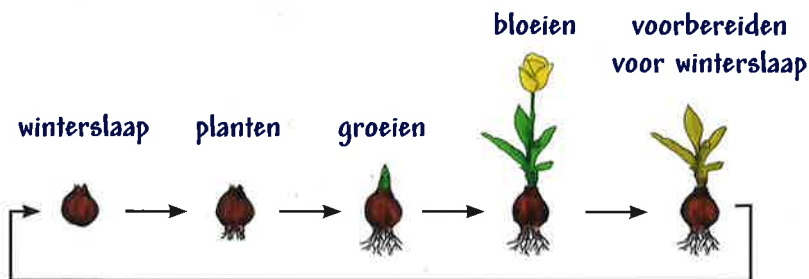

KONINKLIJKE
ALGEMEENE VEREENIGING VOOR
BLOEMBOLLENCULTUUR

En dan weer planten

Na het rooiseizoen begint de cyclus weer van voren af aan. In het najaar gaat de kweker weer het land op om de voorjaarsbloeiende bolgewassen te planten. In feite is een bollenkweker jaarrond met zijn product bezig. Daarbij gaat het niet alleen om planten, gewasverzorging, rooien en verwerken, maar er komen ook zaken bij als sortimentskeuze, inkoop en verkoop van bloembollen, beheer van het land, onderhoud van het machinepark, investeringsplannen maken, arbeidsplanning, innovatie en financiering. Dat maakt het bloembollenvak heel afwisselend en uitdagend. Daarbij hebben veel kwekers een grote passie voor hun vak, vooral omdat ze het product waarmee zij werken zo mooi vinden. En geef ze eens ongelijk. Van een bos bloemen in huis gaat overal de zon schijnen!

Bestaat de zwarte tulp nou wel, of niet? ⁵⁶

Daar kunnen we kort over zijn: die bestaat niet. Misschien denkt u er wel eens eentje gezien te hebben, maar dat zijn dan hele donkerpaarse of donkerbruine tulpen. Dat is nog altijd geen zwart... De zoektocht naar de echte zwarte tulp is door het boek *De Swarte Tulp* van Alexander Dumas erg populair geworden. Juist omdat het zo moeilijk is om een zwarte tulp te 'maken' heeft hij zo'n aantrekkingskracht. Het is Nederlandse kwekers al een paar keer bijna gelukt om de zwarte tulp te ontwikkelen, 'Queen of Night' is daar een mooi voorbeeld van. En ja, hij is heel donker, maar... nog altijd niet zwart. Andere bijna zwarte tulpen zijn 'Black Parrot', 'Burgundy', en 'Black Diamond'.

© 2016 - Dit is een uitgave van Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur

Samenstelling en redactie: Ooms Communicatie
Ontwerp en drukwerk: C-Designs

Bollenland overstroomd?

De ene week is het nog bollenland, de week erna staat er een flinke laag water op. Wat is hier aan de hand? Is er sprake van een overstroming? Nee, de kweker heeft het land bewust onder water laten lopen, dat noemen we inundatie. Waarom? Om daarmee de grond vrij te maken van ziektes, onkruid en bollenresten. Zo'n tijdelijk meer is een walhalla voor weer andere vogels, waaronder veel steltlopers. Niet alleen is het water rijk aan voedingsstoffen, vanwege de relatief hoge temperatuur trekt het ook nog eens muggen en watervlooien aan. Vogels kunnen hier dus rusten en zich tegelijkertijd tegoed doen aan een voedzaam maaltje. En de bollenkweker kan zijn land op een milieuvriendelijke manier 'schoon maken'.

Na de bloei: rooien

Voorjaarsbloeiërs worden aan het begin van de zomer uit de grond gehaald: rooien noemen we dat. Zomerbloeiërs zijn in het najaar aan de beurt. De bollen worden per partij verwerkt in de schuren van de kwekers om te worden afgeleverd aan de handel, die ervoor zorgt dat de bollen verpakt en wel bij de tuincentra, bouwmarkten en supermarkten terecht komen.

Verwildering

Moeten de bollen bij u in de tuin elk jaar uit de grond? Dat hoeft niet perse. Veel bollen zijn namelijk geschikt voor verwildering. Dat betekent dat ze elk jaar opnieuw gaan bloeien en zichzelf ook nog eens kunnen vermeerderen zonder dat ze telkens uit de grond worden gehaald; zo krijgt u dus steeds meer van deze verwilderingsbollen in uw tuin. Die zijn dus net zo onderhoudsvrij als vaste planten. Bollen die niet verwilderen, kunt u uit de grond halen en in het najaar weer vervangen door verse bollen. Zo blijft uw tuin steeds in ontwikkeling en heeft u elk voorjaar weer een ander plaatje om naar te kijken.

Alles wat je altijd al wilde weten over bloembollen...

Welkom in Kennemerland. Dit is het gebied tussen Alkmaar en Haarlem. Hier worden al meer dan honderd jaar bloembollen geteeld. Dat gebeurde vroeger rond plaatsen als Akersloot, Limmen en Uitgeest. Tegenwoordig zijn de belangrijkste teeltgebieden in de omgeving van Egmond, Bergen, Castricum en Heemskerk.

De reden dat hier bloembollen staan, is helder. De geestgronden achter de duinen lenen zich heel goed voor de teelt. Bovendien zorgt de zeewind ervoor dat de bolgewassen minder snel risico lopen op virus- en schimmelziektes. Mede dank zij de inzet van de telers is er voldoende zoet water beschikbaar voor de teelt.

Wat is een bloembol?

Een bloembol lijkt zo gewoon, maar wie beter kijkt, ziet wat er zo bijzonder aan is. Dat bijzondere zit van binnen. Een bol heeft namelijk alles in zich om een bloem op het juiste moment tot bloei te laten komen. Wie de bol doormidden snijdt, ziet in het hart ervan de bloem al zitten. Daaromheen zitten de rokken waarin de voeding is opgeslagen die nodig is om de bol te laten groeien en bloeien.

Bloeien bloembollen alleen in het voorjaar?

Dat hangt er vanaf. Er zijn namelijk voorjaarsbloevende bolgewassen - zoals tulpen, krokussen, narcissen en hyacinten - en zomerbloevende bolgewassen, zoals lelies, dahlia's en gladiolen. Overigens zijn dahlia's en krokussen geen bollen, maar knollen. Knollen lijken erg op bollen, maar hebben geen rokken. Het zijn wel in beide gevallen opslagplaatsen voor reservevoedsel. Dat reservevoedsel gebruikt de bol of knol als hij gaat groeien.

Wanneer worden bloembollen geplant?

Bloembollen die in het voorjaar bloeien, gaan in het najaar de grond in. Deze bollen hebben eerst een lange koudeperiode nodig om in het voorjaar te kunnen bloeien. Bovendien gebruiken ze deze periode om stevige wortels te vormen.

Bloembollen die in de zomer bloeien, gaan in het voorjaar de grond in. Niet alle zomerbloeiërs zijn namelijk bestand tegen winterse temperaturen en worden in de wintermaanden op een vorstvrije plek bewaard. Lelies vormen hierop een uitzondering: veel leliesoorten kunnen in het najaar en het voorjaar worden geplant.

Wat gebeurt er met de bollen die hier worden geteeld?

De kwekers in deze regio telen de bollen puur voor de bolproductie. Deze bollen worden voor een deel verkocht aan handelsbedrijven die ze verpakken en verkopen aan tuincentra, bouwmarkten en winkelketens, waar u ze vervolgens kunt kopen om ze in uw eigen tuin te planten. Overigens worden deze bollen niet alleen in Nederland verkocht, integendeel: ze gaan de hele wereld over. Ook in Amerika, Azië en in het Midden-Oosten zijn er tuinbezitters die van Hollandse bloembollen genieten. Een deel van de bollen wordt verkocht aan zogenaemde 'broeiers': zij kweken de bollen - vaak in de kas, maar ook buiten - voor de bloem.

De bloemen worden gesneden, verpakt en - meestal via de bloemenvveiling - verkocht. Via handelaren komen deze bloemen terecht bij supermarkten, bloemisten en bloemenstalletjes binnen en buiten Nederland. Als u in Duitsland iemand op straat tegenkomt met een bos tulpen in zijn armen, zou het zomaar zo kunnen zijn dat de bollen waaruit die tulpen gebroeid zijn, in dit gebied zijn geteeld.

Bloeiende bollenvelden, en dan...

De bloeiende bollenvelden zijn elk jaar weer een lust voor het oog. Al die banen met kleuren naast elkaar: een feest om naar te kijken. Ze worden dan ook elk seizoen opnieuw talloze malen gefotografeerd.

Groot is de schok als de bollenkweker met zijn kopmachine het land oprijdt om de tulpen te kappen: je zou bijna denken dat hij niet van tulpen houdt. Maar nee, dat is het niet. De kweker houdt juist erg van zijn gewas en daarom zorgt hij er ook goed voor. Een tulpenkweker teelt zijn bollen echter niet voor de bloem, maar voor de bol. En door de bloem op tijd te kappen, gaat alle energie naar de bol, waardoor de bol flink kan groeien. Een flinke bol levert u vervolgens in de tuin een stevige bolbloem op.

Waarom groeien tulpen door op de vaas?

Zoals gezegd: alle energie die de bloem nodig heeft, zit in de bol. Maar, ook in de stengel zit de nodige voeding. Daarom groeit een tulp nog een stukje door als hij op de vaas staat. De een vindt het prachtig om te zien hoe de natuur zijn eigen gang gaat, de ander ergert zich daar juist aan. Wie zo lang mogelijk plezier wil beleven van een bos tulpen kan het beste een hoge vaas kiezen, zodat de bloem zo lang mogelijk steun heeft.

Broedplaats voor vogels

Wist u dat bollenvelden een ideale broedplaats zijn voor vogels? De veldleeuwerik, de patrijs, de gele kwikstaart, de tureluur... ze broeden maar wat graag tussen de bollen. In de periode van maart tot en met half juni gebeurt er weinig op het bollenland. Die periode van relatieve rust is voor juist deze vogelsoorten ideaal om in het bollenveld hun nest te maken. Niet alleen vanwege de rust, maar ook omdat het bollenveld warmer is dan een grasland, meer beschutting biedt en er in de randen van het bollenperceel de nodige voeding voor de vogels te vinden is.